

まんがでわかる

ภาษาไทย
ไท้ถุ

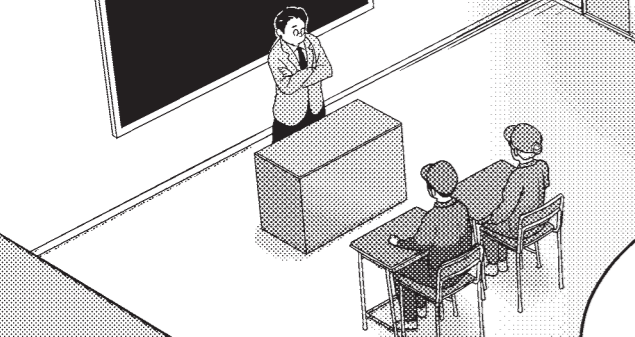
製材業の安全衛生

เข้าใจได้ด้วยการ์ตูน

สุขอนามัยและความปลอดภัยในอุตสาหกรรมผลิตและแปรรูปไม้

สื่อโสตทัศนเพื่อการศึกษานี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับพื้นฐานของความปลอดภัยและสุขอนามัย
สำหรับผู้ทำงานในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลิตและแปรรูปไม้ทุกท่าน

วันนี้เรามาเรียนรู้เกี่ยวกับ
สุขอนามัยและความปลอดภัย
ในอุตสาหกรรมผลิตและ
แปรรูปไม้กันเถอะ!

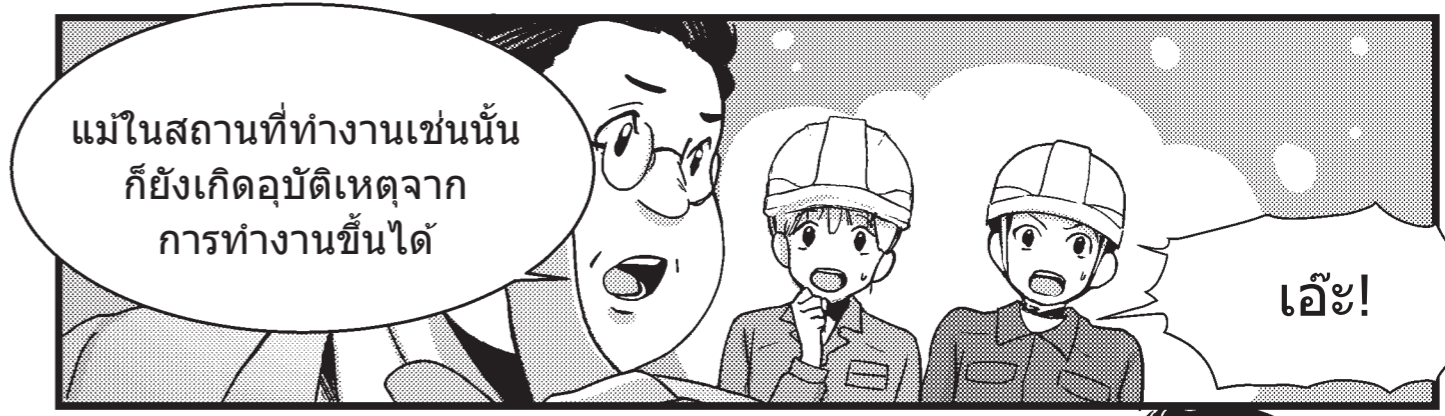
วัสดุไม้เป็นวัสดุที่ใกล้ตัว
และคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน
ของพวกเราเนอะ

จริงด้วยครับ!

อุตสาหกรรมผลิตและแปรรูปไม้
เป็นงานแปรรูปท่อนซุง
ให้เป็นวัสดุสำหรับบ้าน
เฟอร์นิเจอร์ หรืออื่นๆ เนอะ

ปัจจุบัน เสน่ห์ของวัสดุ
ธรรมชาติกำลังได้รับความสนใจใหม่นะคะ

แม้ในสถานที่ทำงานเช่นนั้น
ก็ยังมีอุบัติเหตุจาก
การทำงานขึ้นได้

เอ๊ะ!

ถ้าอย่างนั้น
เราลองมาดูสาเหตุหลักของ
อุบัติเหตุจากการทำงานกันดีกว่า

สถานการณ์ที่เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

1	ถูกเครื่องจักรหนีบ/ติดอยู่ในเครื่องจักร	30%
2	ถูกตัดบาด/ถูกขูดข่วน	20%
3	ตกจากที่สูง/พลัดตก	12%
4	หกล้ม	9%
5	วัสดุสิ่งของปลิวมา/ตกลงมา	8%

ข้อมูลอ้างอิง: Japan Industrial Safety & Health Association
"ข้อมูลการวิเคราะห์อุบัติเหตุจากการทำงาน" สถานการณ์ที่เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน (ปี 2019)
(อัตราส่วนของการเกิดอุบัติเหตุนับตามจำนวนอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทั้งหมดในปี 2019 (506 ราย))

อุบัติเหตุ "ถูกเครื่องจักรหนีบ/
ติดอยู่ในเครื่องจักร" "ถูกตัดบาด/
ถูกขูดข่วน" "ตกจากที่สูง/พลัดตก"
เยอะเลยนะเนี่ย...

ใช่แล้ว
ตัวอย่างเช่น กรณีของ
อุบัติเหตุ "ถูกเครื่องจักรหนีบ/
ติดอยู่ในเครื่องจักร"

ครั้งหนึ่งก็เคยเกิดอุบัติเหตุเหล่านี้ขึ้น
เช่น ตอนที่ทำการตรวจสอบใกล้ๆ
กับเครื่องส่งท่อนซุงอัตโนมัติ
ผู้ปฏิบัติงานได้สัมผัสโดนเซ็นเซอร์
เพื่อเริ่มการทำงานอุปกรณ์จึงเริ่ม
เคลื่อนที่ และถูกหนีบกระแทกหน้าอก

หรือชุดปฏิบัติงานถูกดึง
เข้าไปในเพลahmenของ
สายพานลำเลียง เป็นต้น

เคยได้ยินว่าสายพานลำเลียง
นั้นอันตรายแม้ระหว่างตอนที่
เคลื่อนที่ช้าๆ นะคะ

สายพานลำเลียงดูจากภายนอก
เหมือนจะช้าแต่จริงๆ แล้วมีกำลังสูง
ดังนั้นมือจึงถูกดึงเข้าไปได้ง่าย

ถ้าเช่นนั้น เราจะป้องกัน
ได้อย่างไรบ้างครับ?

ไม่เพียงแต่ผู้ปฏิบัติงานต้อง
ระมัดระวังด้วยตัวเองเท่านั้น
ยังจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎและ
ขั้นตอนการทำงานที่วางเอาไว้ด้วย

มีกฎหมาย
ยุ่งยากจังเลยน่า...

หรือแค่ระวังให้ดีก็
โอเคแล้วใช่ไหมครับ?

หืม?

ปังปัง!

จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎ
ระเบียบให้ดีเพื่อป้องกัน
ตนเองและคนรอบข้าง
ไม่ให้ได้รับบาดเจ็บแม้ว่า
จะเป็นเรื่องยุ่งยากก็ตามนะ!

ค...ค...ครับบบ!

ปะ...

ถัดไปก็คืออุบัติเหตุ "ถูกตัดขาด/
ถูกขูดข่วน" มีกรณีตัวอย่างที่
ผู้ปฏิบัติงานถูกตัดขาดมือตอนที่
ตัดวัสดุไม้ด้วยเลื่อยวงเดือน

และยังมีกรณีที่ผู้ปฏิบัติงาน
ถูกตัดขาดมือตอนที่พยายามจะ
กวาดเศษไม้เลื่อยไม่ออกจาก
แท่นเลื่อยวงเดือนด้วยมือ
โดยไม่หยุดเลื่อยวงเดือน

หากได้รับบาดเจ็บและ
ทำงานไม่ได้แล้ว ครอบครัว
ก็จะวิตกกังวล ทั้งยังลำบาก
เรื่องรายได้อีกนะคะ...

นั่นคือเหตุผลสำคัญที่ต้อง
เรียนรู้วิธีใช้งานอุปกรณ์
เครื่องมืออย่างปลอดภัย

เวลาที่จะสัมผัสกับ
ใบมีดของเลื่อยวงเดือน
ขอให้ตรวจสอบยืนยันว่า
เลื่อยหยุดสนิทแล้ว

แล้วอย่างอุบัติเหตุ
"ตกจากที่สูง/พลัดตก"
เกิดขึ้นในเวลาไหนครับ?

ตัวอย่างเช่น มีกรณีทีระหว่าง
การบำรุงรักษาเครื่องจักร

แล้วเกิดสูญเสียสมดุล
และพลัดตกจากบันไดพับ

อย่างนี้เอง...

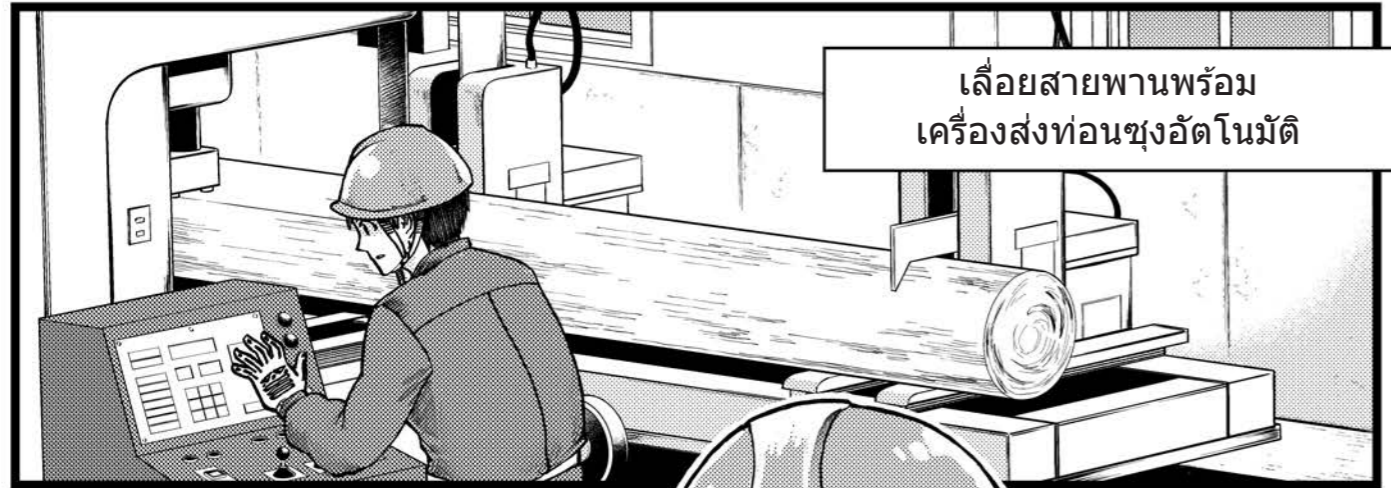
ถ้าอย่างนั้น

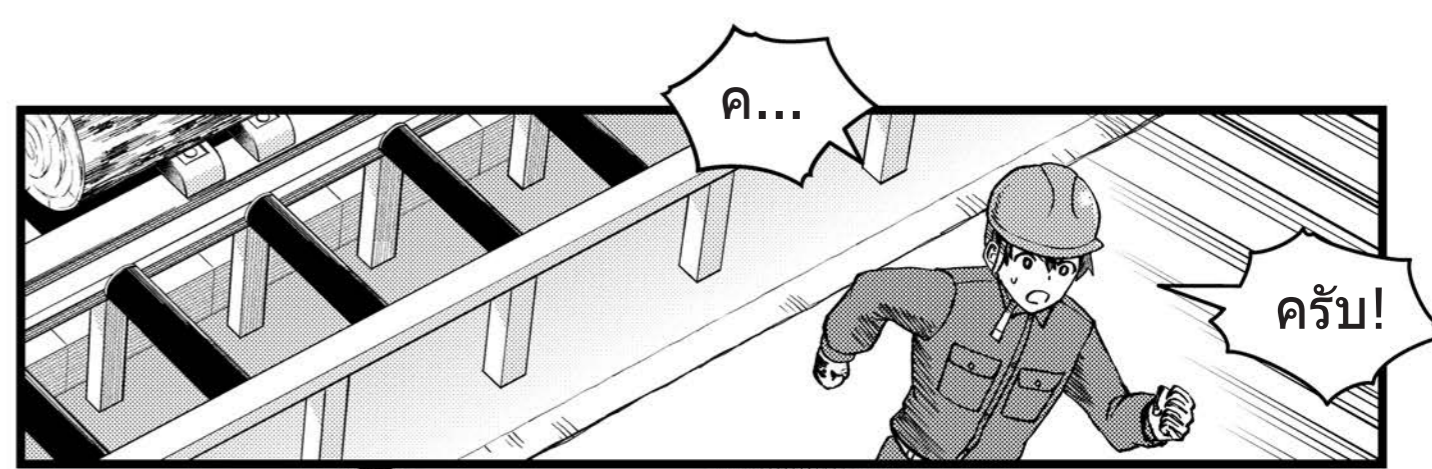
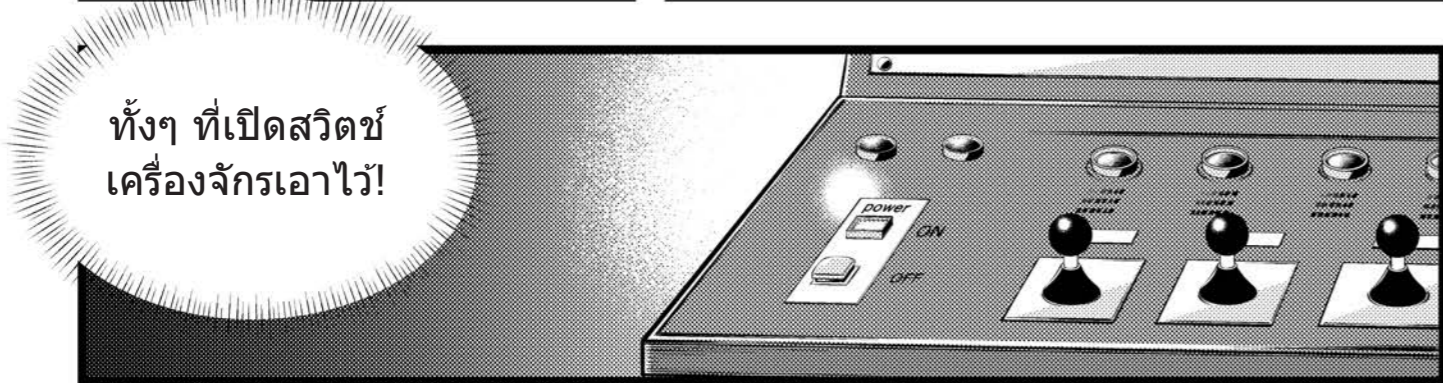
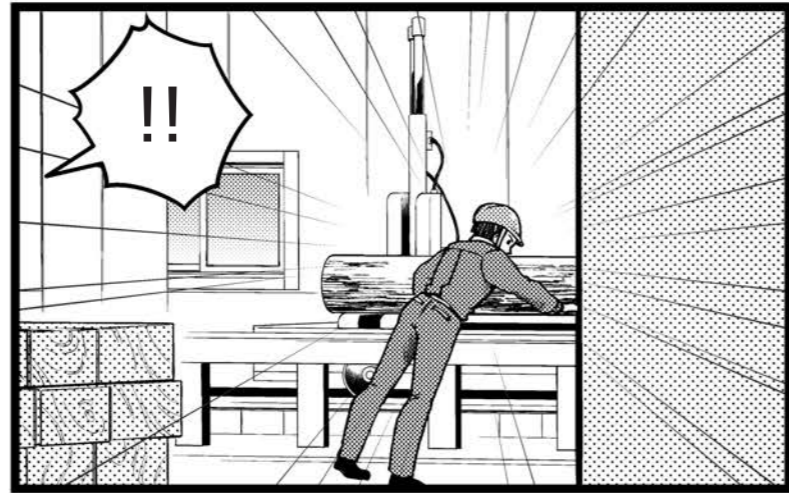
เราลองมาดู

พนักงานจริงกัน!

1

CASE 1

ทำอะไร
ลงไปนะ!

วันนี้ผม
มีงานเยอะ

รู้ใช่ไหมว่า
ถ้าไม่ปิดสวิตซ์
จะอันตราย!

ขอโทษครับ!

เลยรู้สึกใจร้อน
ถ้าทิ้งไว้มือ
ทำให้เสร็จ...

ถึงครั้งนี้จะถือว่า
ปลอดภัย แต่บางครั้ง
เครื่องจักรอาจจะเริ่มต้น
ทำงานกะทันหัน

หากไม่ระวังก็อาจจะ
บาดเจ็บสาหัสได้นะ

ครับ
ขอโทษครับ...

ผมเข้าใจความตั้งใจ
ของคุณที่จะทำงาน
ให้เสร็จโดยเร็ว...

แต่ถึงกระนั้น
กฎก็ต้องปิด
สวิตซ์เวลาที่จะ
เข้าใกล้เครื่องจักร

ไม่ว่าจะเป็นเวลา
ไหนก็ตาม ชีวิตเป็น
สิ่งที่สำคัญที่สุด

หืม?
เกิดอะไรขึ้น!?

อย่างนี้
นี่เอง

แล้ว...คุณได้รับ
บาดเจ็บตรงไหน
หรือไม่?

ม...ไม่ครับ
ไม่เป็นอะไรครับ

โอเค ถ้าเช่นนั้น
ค่อยโล่งใจได้หน่อย

ขอให้ทำงาน
อย่างปลอดภัยโดย
ปฏิบัติตามกฎด้วย

...ครับ!

บทเรียนที่ 1
"ปิดสวิตซ์เวลาที่จะเข้าใกล้เครื่องจักร"

CASE 2

ได้ยินว่าวันนี้อากาศ
จะค่อนข้างร้อน

ขอให้ทำงานโดย
ผลัดกันหยุดพัก ระวัง
อย่าให้เป็นโรคลมแดดนะ

แล้วก็ให้รีบ
รายงานได้เลยนะ
หากรู้สึกไม่สบาย

ร้อน...

ห้ามถอดถุงมือ
หรือเป่านะ

สำหรับงาน
วันนี้ต้องสวม
ถุงมือเสมอ!

อืม...ถ้าไม่
ถูกหนีบนิ้วก็
คงโอเคละนะ

จวนจะถึงเวลา
ผลัดเวรกันแล้ว...!

แยละ! เดี่ยวถูก
บ่นอีกแน่เลย!

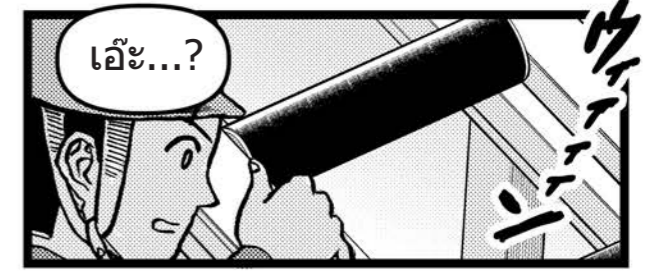
ครับ!!

อ๊ะ!

แยแล้ว! ตกไป
ด้านในเครื่องจักร...!

จากตรงนี้ก็เข้า
ไม่ถึงชะด้วยสิ...

เป็นอะไรมากไหมครับ!?

ทำไมถึงเข้าไปอยู่ตรงนั้นได้ครับ...!?

เกิดอะไรขึ้น!?

มาทำอะไรในพื้นที่ห้ามเข้า!

ผมทำถุงมือหล่นเข้าไป...

พอพยายามจะเก็บอยู่ๆ สายพานลำเลียงก็ทำงานเลยถูกหนีบนิ้วครับ...!

บวมอยู่ใช่ไหม!

รีบไปโรงพยาบาลซะ!

ไม่กี่วันต่อมา

นิ้วที่กระดูกหักเป็นอย่างไรบ้าง?

ยังเจ็บอยู่นิดหน่อยครับ...

ขอโทษด้วยที่ผมไม่ได้สังเกตเห็น...

การที่ไม่สวมอุปกรณ์ป้องกันก็ถือว่าแย่นะ...

แต่ถ้าหากหยุดเครื่องจักรตามกฎหมายก็ต้องแขวนป้ายแสดงให้ชัดเจนใช่ไหม?

นอกจากนี้ยังห้ามเข้าไปในพื้นที่ห้ามเข้าด้วย เพราะมันอันตราย

และก็ห้ามสัมผัสส่วนที่หมุนของสายพานลำเลียงอย่างเด็ดขาด

บางครั้งอาจจะมีคนลืมแขวนป้ายแสดง ดังนั้นการตัดสินใจเปิดสวิตช์โดยพลการก็ถือว่าอันตรายนะ

อยากให้ปรึกษา ก่อนที่จะเปิดสวิตช์นะ

ครับ...

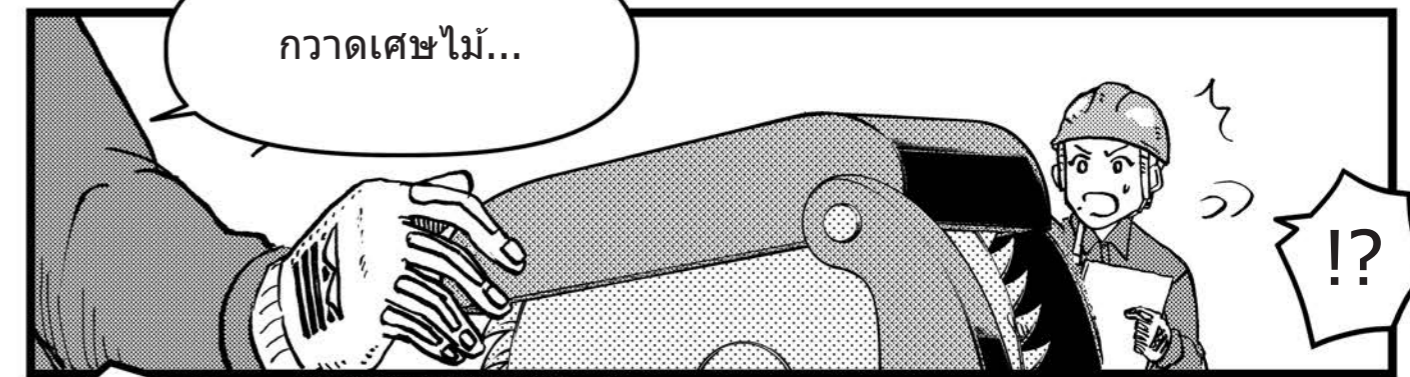
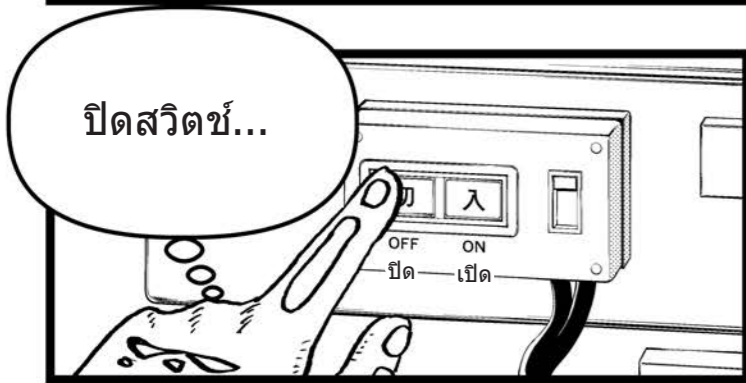
บทเรียนที่ 2 "เวลาที่ปิดสวิตช์ ขอให้แจ้งคนรอบข้างทราบ"

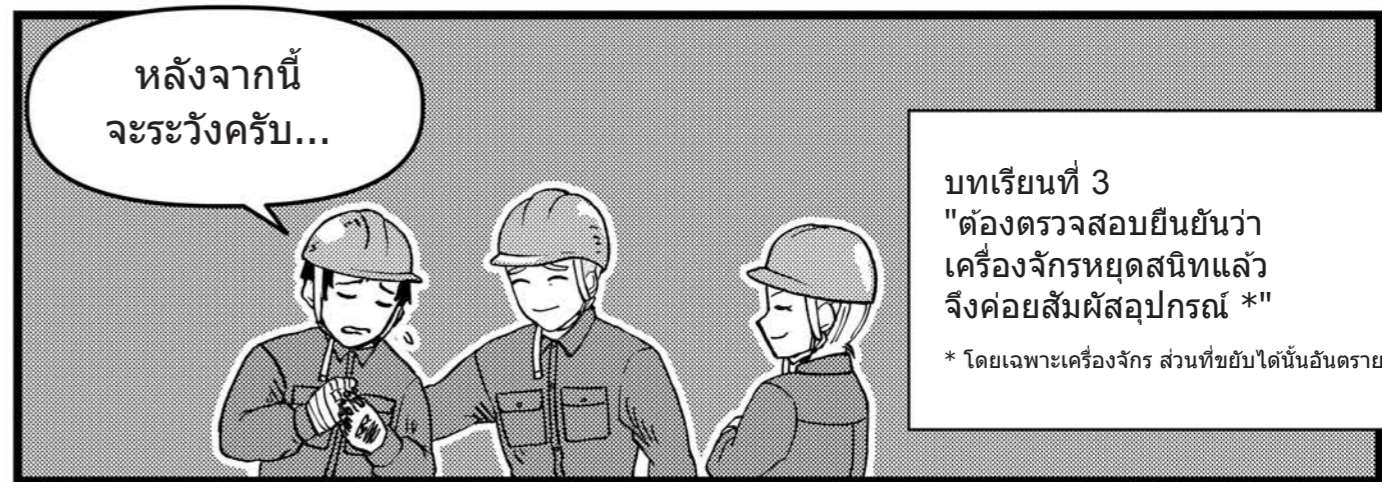
CASE 3

* ช่วงเวลาเปลี่ยนเลื่อยวงเดือนจะแตกต่างกันไปตามคุณภาพของวัสดุไม้และปริมาณงานขึ้นอยู่กับสถานที่ทำงาน

ถ้าหากเลื่อยวงเดือน
ยังหมุนอยู่แม้เพียงเล็กน้อยก็ถือว่าอันตรายนะ

ดังนั้น หากทำงานโดยไม่ตรวจสอบยืนยันอย่างชัดเจนว่าเลื่อยได้หยุดดีแล้ว ก็อาจจะบาดเจ็บสาหัสได้นะ

STOP!

หยุด!

จากนั้น ก็ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงานที่กำหนด!

การกวาดเศษไม้ที่เหลือจากเลื่อยวงเดือนนั้นอันตราย ดังนั้นขอให้กวาดด้วยเครื่องเป่าลมหรือแปรง อย่าใช้มือ

มือ

ถ้าไม่สวมถุงมือ ก็อาจจะบาดเจ็บหนักขึ้นอีกนะ

เป็นอะไร
มากไหมครับ?

จะรีบติดต่อ
โรงพยาบาลนะ!!

ต้องรีบหยุดเลือด
แล้วไปโรงพยาบาล!

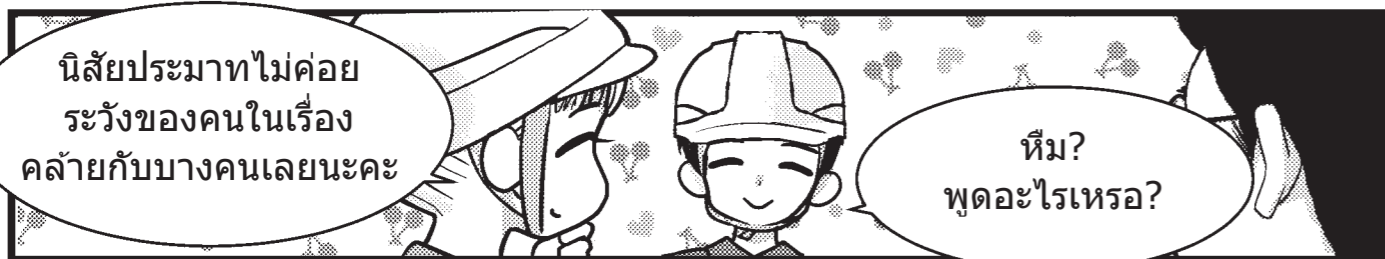
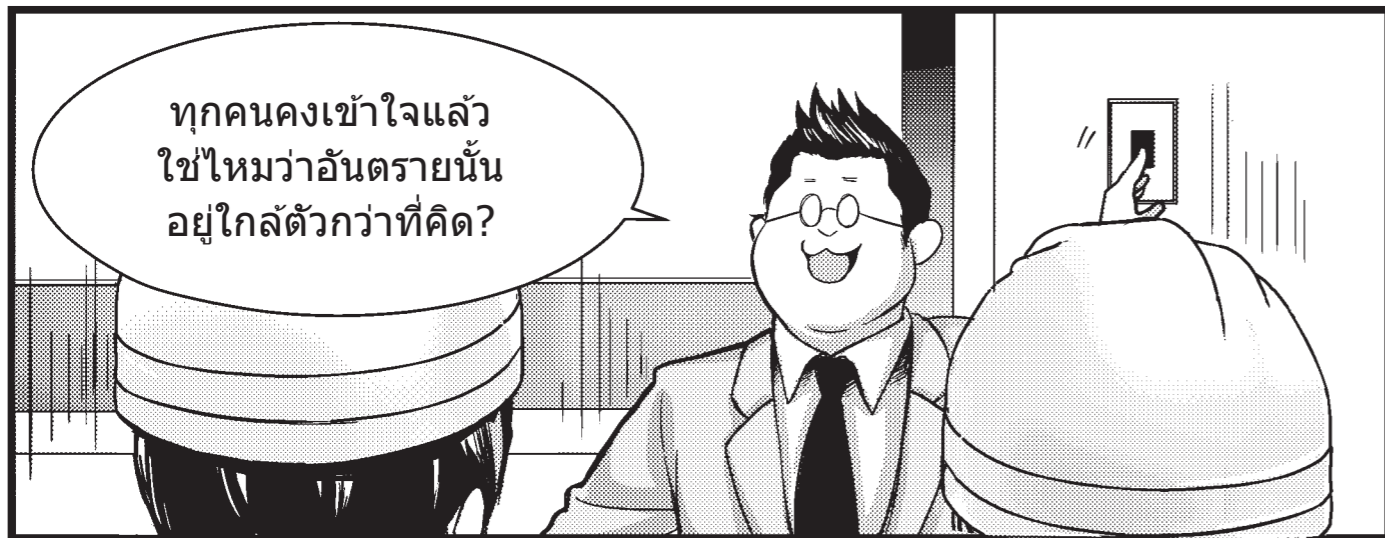
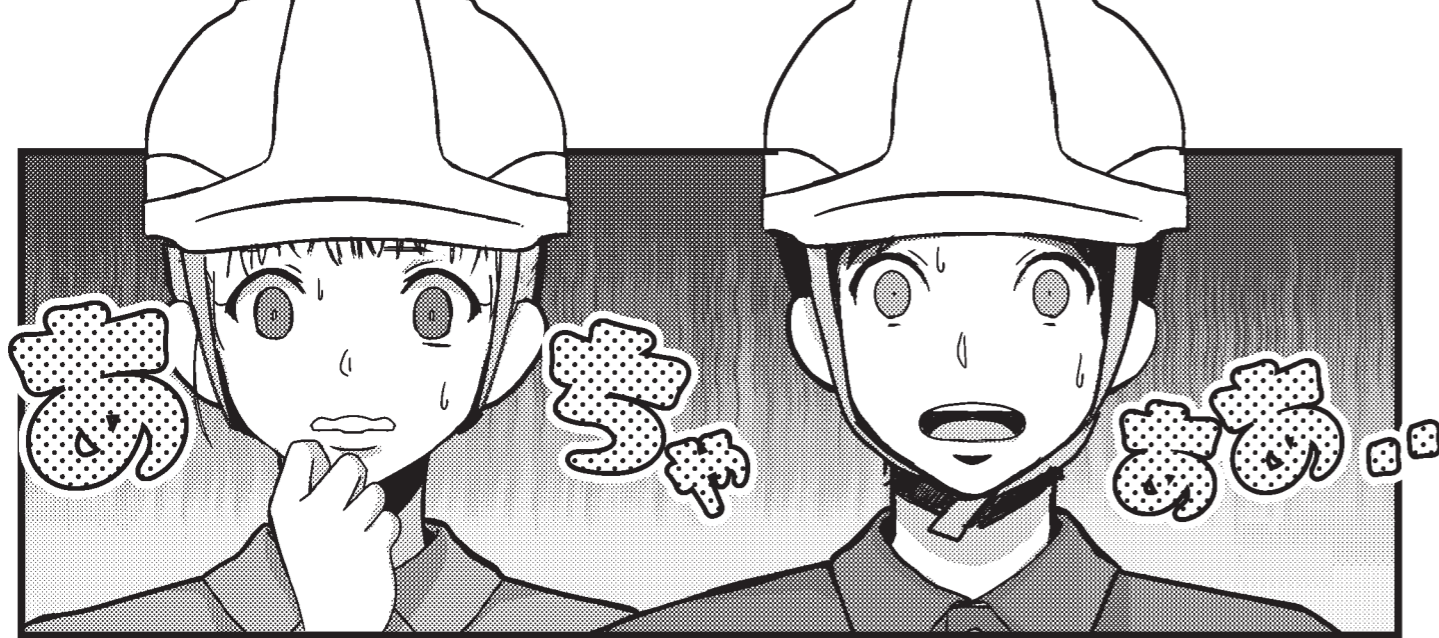
ได้ยินว่าต้องเย็บ
5 เข็มใช่ไหม?

ครับ...

หลังจากนี้
จะระวังครับ...

บทเรียนที่ 3
"ต้องตรวจสอบยืนยันว่า
เครื่องจักรหยุดสนิทแล้ว
จึงค่อยสัมผัสอุปกรณ์ *"

* โดยเฉพาะเครื่องจักร ส่วนที่ยับได้นั้นอันตราย!

ประเด็นที่ควรระวังใน อุตสาหกรรมผลิตและแปรรูปไม้

1 | ปิดสวิตช์

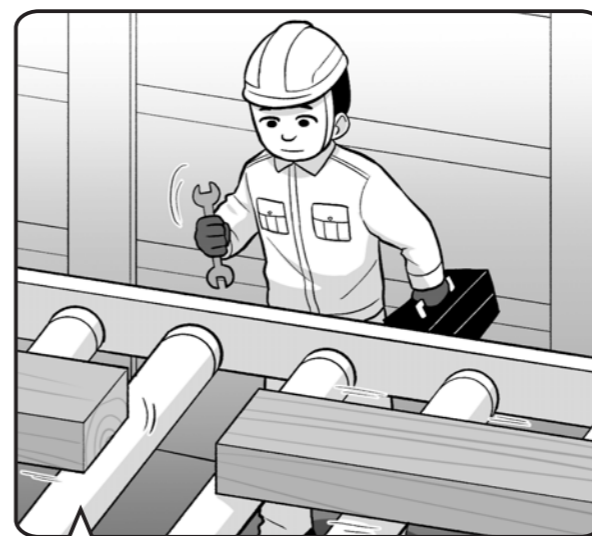
ขอให้ปิดสวิตช์เครื่องจักร เวลาที่จะกำจัดชิ้นไม้ หรือเศษไม้ออก

2 | แจ้งให้คนรอบข้างทราบ

ขอให้แขวนป้ายแสดง เวลาที่จะหยุดเครื่องจักร และจัดการกับปัญหา

3 | ตรวจสอบยืนยันการหยุด

ก่อนเริ่มการตรวจสอบ ขอให้ตรวจสอบยืนยันว่า เครื่องจักรได้หยุดสนิทแล้ว

4 | ไม่เข้าไปในพื้นที่ที่อันตราย

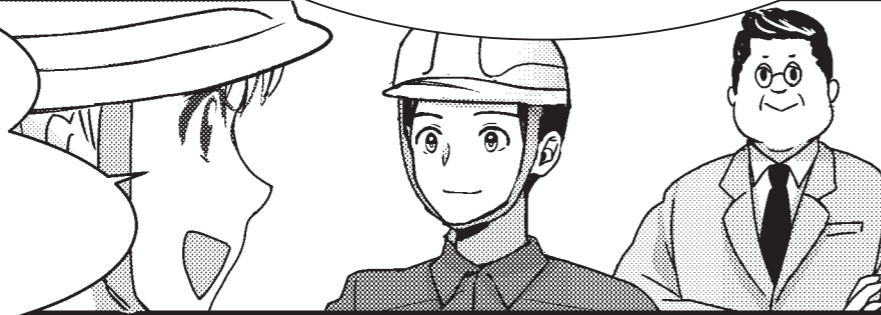
ขอให้หลีกเลี่ยงไม่ล้ำ เข้าไปในพื้นที่ที่อันตราย

อุบัติเหตุจากการทำงาน
เป็นปัญหาที่ใกล้ตัวทุกคน
ไม่ใช่เรื่องของคนอื่นเลย

อยากให้ทุกคนจำเอาไว้ว่า
การปฏิบัติตามกฎ คือ
การปกป้องทั้ง "ร่างกาย"
"ครอบครัว" และ "ชีวิต" ของคุณ

การสื่อสารในสถานที่
ทำงานเป็นประจำก็
มีความสำคัญเช่นกัน
เพื่อในกรณีที่มืออะไร
เกิดขึ้นค่ะ

เออละ!

ผมจะระวังอุบัติเหตุจาก
การทำงาน และพยายาม
อย่างเต็มที่ในทุกๆ วันครับ!

อุตสาหกรรม
ผลิตและแปรรูปไม้

ขอให้ระวังเรื่องเหล่านี้ด้วยเช่นกัน!
เคล็ดลับเพื่อความปลอดภัยและสุขภาพ!

1 | อุปกรณ์ป้องกัน / การเตรียม
อุปกรณ์ติดตัวให้พร้อม

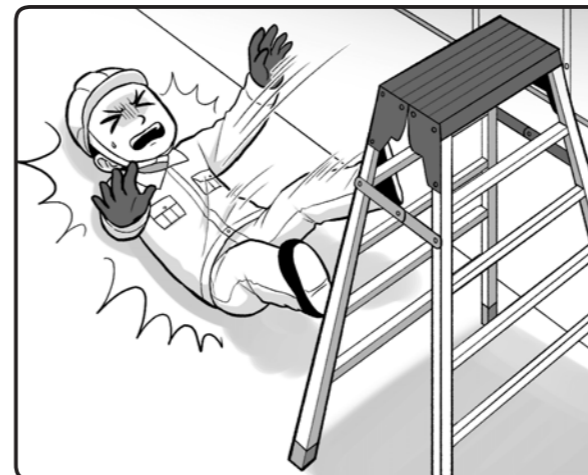
ประเด็นสำคัญ
ขอให้ระหนักเรื่องการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันที่
เหมาะสม! ดูรายละเอียดใน "เข้าใจได้ด้วยการดู
พื้นฐานของสุขอนามัยและความปลอดภัยกับ
การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน"

2 | ระวังโรคลมแดด

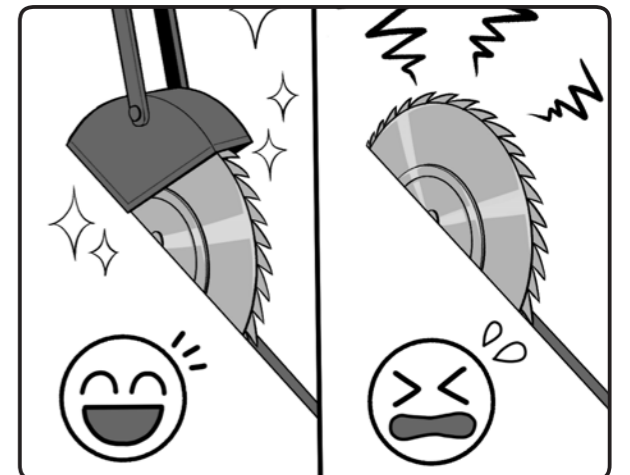
ประเด็นสำคัญ
ระวังโรคลมแดดในสถานที่ทำงานหรือกลางแจ้ง
ดูรายละเอียดใน "เข้าใจได้ด้วยการดู
พื้นฐานของสุขอนามัยและความปลอดภัยกับ
การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน"

3 | ระวังการพลัดตกจากที่สูง

ประเด็นสำคัญ
ระวังการทำงานบนที่สูงโดยใช้บันไดป็นหรือ
บันไดพับ ดูรายละเอียดใน "เข้าใจได้ด้วยการดู
พื้นฐานของสุขอนามัยและความปลอดภัยกับ
การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน"

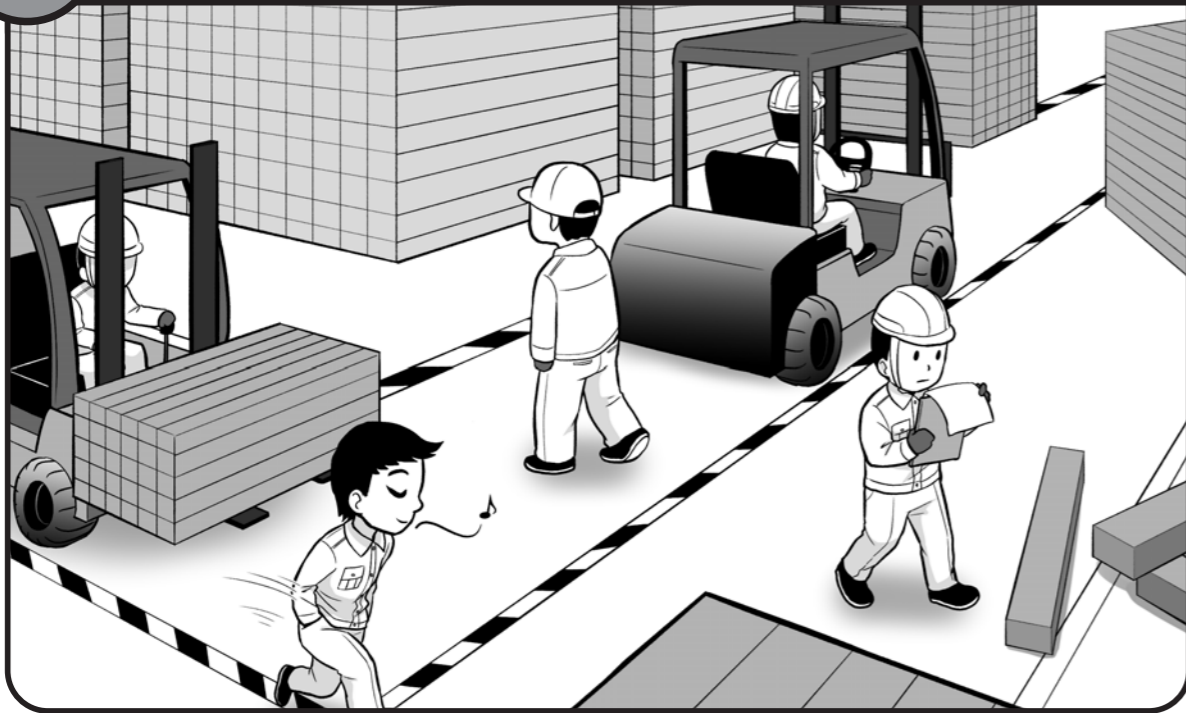
4 | ขอให้ตรวจสอบยืนยันว่า
ได้ติดตั้งฝาครอบใบเลื่อยแล้ว

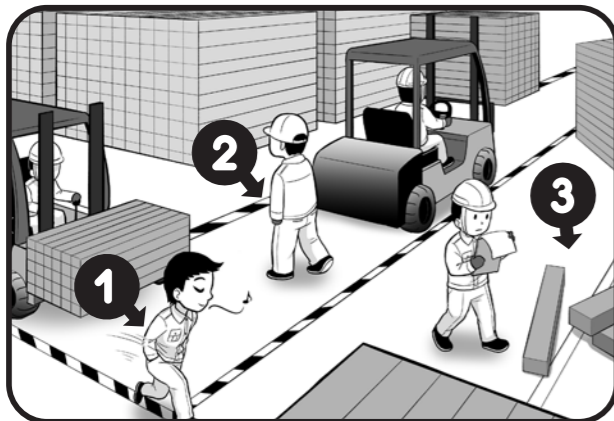
ประเด็นสำคัญ
ขอให้ตรวจสอบยืนยันว่าฝาครอบใบเลื่อย
ทำงานได้อย่างถูกต้อง!

มารู้จักอันตรายที่ซ่อนอยู่ในสถานที่ทำงานกันเถอะ!
กิจกรรมคาดการณ์อันตราย (KYT)

Q ลองคิดกันดูว่าจุดใดบ้างที่อันตราย!

A จุดที่อันตราย
มีดังต่อไปนี้!

1

ไม่เอามือล้วง
ในกระเป๋า

2

ไม่เข้าไปใน
พื้นที่ห้ามเข้า

3

ดำเนินการ 4ส (4S ได้แก่
สะสาง (Seiri), สะดวก
(Seiton), สะอาด (Seisou)
และสุขลักษณะ (Seiketsu))
อย่างจริงจัง

ลองคิดถึงจุดอันตรายอื่นๆ ว่ายังมีอีกหรือไม่

เข้าใจได้ด้วยการดู

สุขอนามัยและความปลอดภัยในอุตสาหกรรมผลิตและแปรรูปไม้

เผยแพร่เมื่อเดือนมีนาคม 2022

จัดพิมพ์โดย: กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการแห่งประเทศญี่ปุ่น

โครงการ: Mizuho Research & Technologies, Ltd.

ความร่วมมือ: คณะทำงานเพื่อจัดทำสื่อการเรียนการสอน

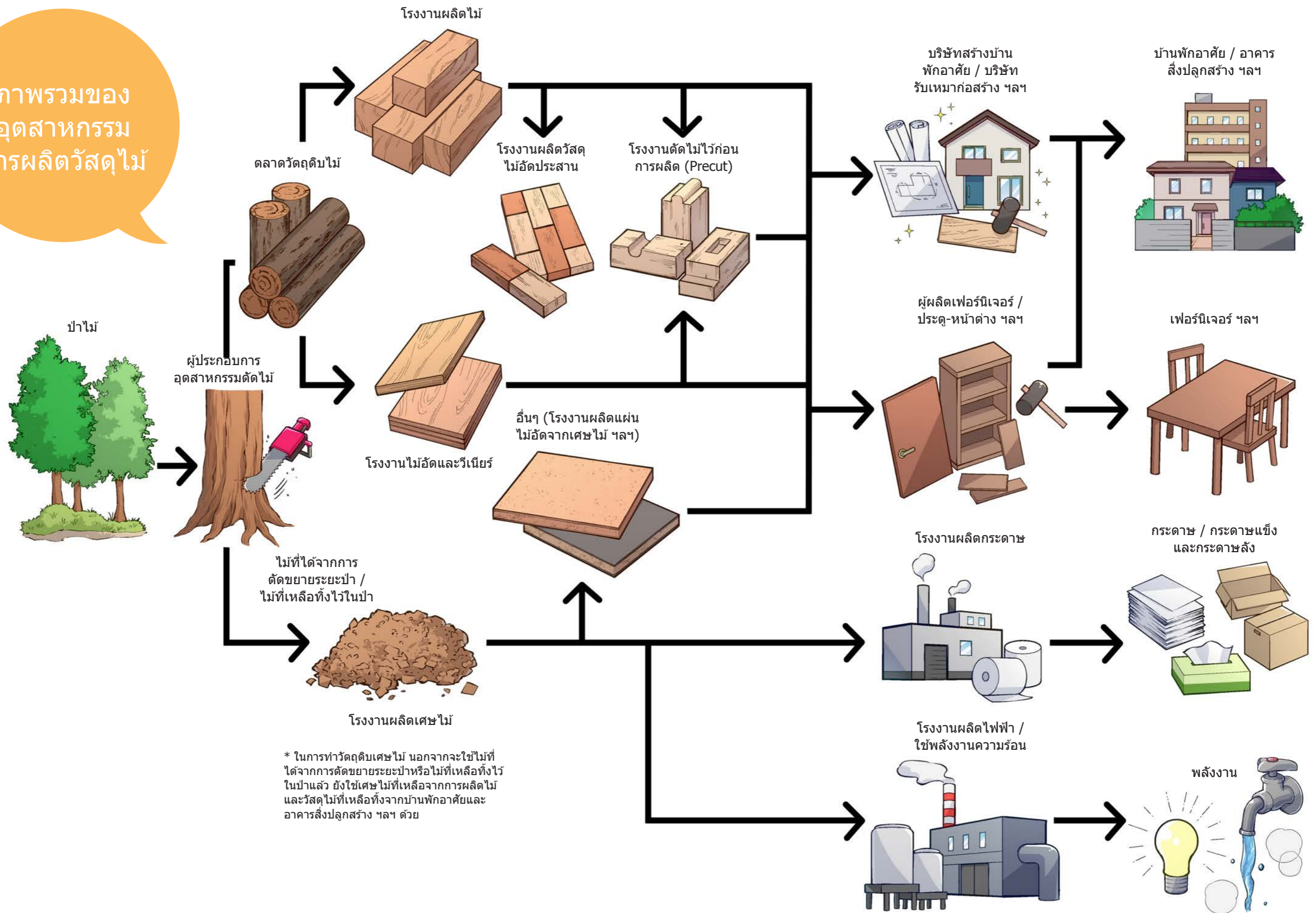
เกี่ยวกับสุขอนามัยและความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับ

การผลิตวัสดุไม้ / ผลิตภัณฑ์จากไม้

ผลิต: Sideranch Inc.

ภาพรวมของ
อุตสาหกรรม
การผลิตวัสดุไม้

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมูลฉบับนี้
แผนกความปลอดภัย
ฝ่ายความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
สำนักงานมาตรฐานแรงงาน
กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการแห่งประเทศญี่ปุ่น